

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

E-NOVICE 16.-22.05.2011

(www.nvozdravje.si)

ČLANI SE PREDSTAVIJO:

1.) **ZAVOD ZA PROMOCIJO AKTIVNEGA ŽIVLJENJSKEGA SLOGA JUTA** je novoustanovljeni zasebni zavod, katerega glavno poslanstvo je promocija aktivnega življenjskega sloga posameznikov. Za ustanovitev in delovanje so se odločili zaradi specifičnega znanja, ki ga lahko širijo vidni člani organizacije. Namen delovanja zavoda je izdajanja elektronskega in/ali tiskanega medija s poslanstvom osveščanja javnosti o zdravem in aktivnem življenjskem slogu (rekreacija, prehrana, zdravje in počutje), organiziranje in izvajanje komercialnih programov na področju športa in rekreacije, promocija dogodkov, izdelkov in storitev, vezanih na področje rekreacije, zdravja in dobrega počutja posameznika ter širše javnosti. Zavod se ustanavlja tudi z namenom, da spremlja, spodbuja, posreduje, organizira in izvaja športne in prostočasne prireditve in tekmovanja ter sodeluje pri izvajanju programov športne vzgoje širše javnosti.

Med izdelki, ki jih Zavod promovira, lahko najdete:

- **Diabetoskop** - Ocenjuje se, da na svetu živi 200 milijonov neodkritih diabetikov, zgodnje odkrivanje diabetesa pa je bistvenega pomena, saj bi s tem lahko preprečili milijon amputacij udov (po amputaciji pa naj bi 5 let preživel le 27% bolnikov). Pregled diabetičnih stopal s konstrukcijsko rešitvijo izumitelja Obrada Dabiča je zelo enostaven, saj se pacient uleže na stol in pri tem drži ekran z roko na kolenih. V drugi roki ima svetilko za dotik. Med diagnostikom in pacientom je ekran postavljen tako, da pacient ne vidi, kaj počne diagnostik. Ko se diagnostik dotakne s klasičnim monofilamentom določene točke na stopalu, bo pacient, če nima okvarjenega perifernega živčnega sistema, občutil dotik. Pacient se odzove tako, da na ekranu pokaže točko, ki se je dotaknil na stopalu diagnostik. Če pa se pacient ne odzove na dotik, je pogost vzrok za to prav diabetes. Da bi diagnozo lahko zanesljivo potrdili, inovator v nadaljevanju predlaga pregled temperature stopal z IR kamero ali test sladkorja v krvi z glukometrom. Metoda, ki jo predlaga, je torej zanesljiva in objektivna, tudi če diagnostik in pacient ne govorita istega jezika, prav tako v primeru pacientov, ki ne morejo govoriti. Njena največja prednost pa je, da lahko izvajajo preventivno testiranje tudi tisti, ki nimajo medicinske izobrazbe. *(Pripomoček že uporablja nekaj slovenskih bolnišnic in centrov za diabetike, seveda pa je želja Obrada Dabiča, da bi inovacijo odkupilo kakšno podjetje, ki bi jo lahko serijsko proizvajalo in prodajalo tudi izven slovenskih meja, saj ima zanjo podeljen evropski patent.)*
- **Smuči za hojo po vodi** – Gre za popolnoma nov izum, za katerega je inovator izdelal prototip. Z novimi smučmi je mogoče hoditi po vodi na enak način kot s tekaškimi smučmi teči na snegu. Odličen pripomoček za razgibavanje celega telesa in za pridobivanje telesne kondicije. *(Izdelka žal še ni mogoče kupiti, saj inovator Miran Kolar še išče proizvajalca.)*
- **Razgibalni stol** – Masažni stol inovatorja Miloša Beltrama je več kot zgolj klasična naprava za masažo hrbtenice, saj razgiba tudi kolke, boke in celoten ledveni del. Bati na napravi na podlagi kinematike potujejo navzgor, na poti navzdol pa naprava funkcionalno in neinvazivno izkorišča prosti pad. To dejstvo je pomembno z varnostnega vidika, saj ni možnosti poškodbe, ker naprava ne stisne uda v primeru, da slednja pride med bate. Prototip masažnega stola je enostaven za uporabo. Nastavljamo lahko tri vrednosti, in sicer amplitudo, ki je v mejah od 0 do 77 milimetrov. Hitrost, ki se lahko giblje od 20 do 90 gibov na minuto in spremembo smeri "valovanja" posameznih batov. Vse vrednosti so prilagodljive in se lahko nastavijo po meri uporabnika. Masažni stol upravljamo z enostavnim kabelskim daljincem. Na voljo je tudi zaščitna prevleka, s katero se prekrije področje delovanja masažnih batov. *(Masažni stol je inovacija pod patentom, ki še ni prešla v proizvodnjo, zato za komercialno rabo oziroma široko potrošnjo še ni na voljo. V tem trenutku vabijo k sodelovanju investitorje oziroma so dojemljivi tudi za druge oblike poslovnega sodelovanja. V kolikor se vam je ob tej inovaciji porodila kakšna zanimiva ideja oziroma vas zanima uporaba, sodelovanje ali pa bi želeli samo več informacij, lahko pišete na inovacije@zavodjuta.si.)*

Na spletni strani Zavoda Juta si lahko v [video posnetku](#) ogledate primer uporabe.

[Kontaktne podatke zavoda](#)

Nacionalne novice

- ❖ **PROSPANOVA OTROŠKA ASTMA ŠOLA** _____ 4
- ❖ **MIGAMO ZA ZDRAVJE ŽENSK – NAREDITE NEKAJ ZASE!** _____ 4
- ❖ **AKTIVNOSTI OB TEDNU SRCA V RAVNAH NA KOROŠKEM** _____ 5
- ❖ **STROKOVNO SREČANJE OB SVETOVNEM DNEVU BREZ TOBAKA 2011** _____ 5
- ❖ **FESTIVAL NEKAJENJA** _____ 6
- ❖ **HUMANICA 2011 - 2. SEJEM ZA ZDRAVJE TELESA IN DUHA (sobota, 21. maj 2011)** _____ 6
- ❖ **1. KONFERENCA JAVNEGA ZDRAVJA** _____ 6
- ❖ **IZOBRAŽEVANJE »VARNO S SONCEM«** _____ 7
- ❖ **SENJE NEVLADNIH ORGANIZACIJ POMURJA 2011** _____ 7
- ❖ **GLASUJTE ZA NAŠ, SLOVENSKI PROJEKT** _____ 7
- ❖ **14. MAJ – SLOVENSKI DAN BOJA PROTI MELANOMU** _____ 7
- ❖ **PRVO BIOLOŠKO ZDRAVILO ZA OSTEOPOROZO** _____ 8
- ❖ **19. MAJ – SVETOVNI DAN HEPATITISA** _____ 8
- ❖ **ZA BOLJŠO OBRAVNAVO LJUDI Z REVMATOIDNIM ARTRITISOM** _____ 9
- ❖ **KLJUČNI PROBLEM KOROŠKEGA ZDRAVSTVA JE POMANJKANJE ZDRAVNIKOV NA PRIMARNI RAVNI** _____ 10
- ❖ **STROKOVNJAKI IN BOLNIKI V LJUBLJANI O SLADKORNI BOLEZNI IN OKVARI LEDVIC** _____ 11

Novice iz Evropske unije in sveta

- ❖ **DIGITALNA AGENDA: PROJEKTNA SKUPINA EU SVETUJE, KAKO SPODBUJATI E-ZDRAVJE TER S TEM POMAGATI BOLNIKOM IN ZDRAVSTVENIM SISTEMOM V EVROPI** _____ 12
- ❖ **JAVNO POSVETOVANJE O IZBOLJŠANJU KAKOVOSTI IN UČINKOVITOSTI ZDRAVSTVA** _____ 12
- ❖ **POROČILO »THE CRISIS, HOSPITALS AND HEALTHCARE«** _____ 13
- ❖ **POROČILO O ZDRAVILIH V SVETU 2011** _____ 13
- ❖ **NOVINARSKA NAGRADA EVROPSKE UNIJE ZA PRISPEVKE O ZDRAVSTVU** _____ 13
- ❖ **ZDA: ZA POPOLNO UNIČENJE VIRUSA ČRNIH KOZ JE ŠE PREZGODAJ** _____ 13
- ❖ **MARUŠIČ NA SKUPŠČINI WHO O OBVLADOVANJA RAKA V SLOVENIJI** _____ 14

Razpisi in mednarodne konference

- ❖ **9. LETNA KONFERENCA ISPTID** _____ 14
- ❖ **KONFERENCA NA VISOKI RAVNI O ZDRAVSTVENIH PROGRAMIH EU: REZULTATI IN PRIHODNJE MOŽNOSTI** _____ 14

❖	NAGRADA EVROPSKEGA ZDRAVSTVENEGA FORUMA GASTEIN 2011	15
❖	EUREGIO III - Izobraževanja	15
❖	SVETOVNI KONGRES O RAKU	15
❖	EVROPSKI TEDEN BOJA PROTI RAKU	16
❖	X. ALPE-ADRIA KONFERENCA O ALKOHOLIZMU	16
❖	3. SLOVENSKA KONFERENCA O ODVISNOSTI	17
❖	ZDRAVJE – 2011 – OPERATING GRANTS	17
❖	PRVI EVROPSKI VRH O INFLUENCI	18

NACIONALNE NOVICE

❖ PROSPANOVA OTROŠKA ASTMA ŠOLA

Četrtek, 19. 5. 2011, 18:00, Fakulteta za šport, Ljubljana. Vabljeni na Prospanovo otroško astma šolo. Vstopnine ni, vabljeni otroci in starši. Najmlajši skozi kratko zgodbico o dlačkotu in superdlačkotu takoj dojamejo vse, kar morajo vedeti o astmi.

Kaj vse se naučite:

- kako preprečiti poslabšanja astme;
- kako skozi igro naučiti najmlajše o pomembnosti dihanja skozi nos;
- kako izvajati preventivne ukrepe in dihalne vaje;
- kako ravnati z zdravili.

Več informacij na info@asthmasport.com.

Vir: CNVOS

❖ MIGAMO ZA ZDRAVJE ŽENSK – NAREDITE NEKAJ ZASE!

Migamo
za zdravje žensk

Naredite nekaj zase!

Nedelja, 22. maj 2011,
ob 10h, Park Tivoli
(pri kotalkališču)

Denar zbran iz štartnin bo v celoti namenjen društvom bolnikov.
Tek na 8 km, pohod na 4 km ob 10h,
prijave na dan teka in na spletni strani
www.migamo.si

Generalni sponzor:

ZVEZA
DRUŠTEV
DOLNIKOVA
OSTEOPOROZA
SLOVENIJE

ZA SRCE
Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije
Slovenian Heart Foundation

eclipse.

Več na www.migamo.si

Vir: Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije

❖ AKTIVNOSTI OB TEDNU SRCA V RAVNAH NA KOROŠKEM

Občina Ravne, ZD Ravne, ZZV Ravne, Športni zavod Ravne in Koronarni klub Mežiške doline prirejajo **TEDEN SRCA** in ob njem naslednje aktivnosti:

PETEK, 19. 5. 2011 ob 20 uri - predvajanje oddaje o srcu, zdravju in Tednu srca na KTV Ravne

PONEDELJEK, 23.5.2011

-ob 17 uri v parku za občane: Župan Občine Ravne odpre prireditve ob Tednu srca in zdravja, živahna ali nordijska hoja, masaža srca, AED, dihalne vaje, ogrevanje, sprostitiv.

TOREK, 24.5.2011

-ob 11 uri v Kulturnem centru Ravne za srednješolce: Andreja Cokan Vujkovic dr. med., spec. o varovanju srca in zdravja mladih

-ob 17 uri v Kulturnem centru Ravne za občane: Andreja Cokan Vujkovic dr. med., spec. o zdravju srca in ožilja

SREDA, 25.5.2011

-od 18 do 21 ure v Letnem kopališču Ravne za občane: brezplačno rekreativno plavanje

-ob 17 uri izpred Gasilskega doma Kotlje za krajane Kotelj: živahna hoja v okolico

ČETRTEK, 26.5.2011

-ob 11 uri v parku za predšolsko in osnovnošolsko mladino: z igro, glasbo in plesom za zdravje in srečo

-ob 17 uri v parku za občane, rekreativce in športnike: živahna hoja, dihalne vaje, krepitev mišic, masaža srca, AED

PETEK, 27.5.2011

-od 9 do 13 ure na ploščadi pred Tušem: sejem zdrave domače hrane

-med 10 in 11 uro nastop harmonikarjev Srednje šole Ravne

SOBOTA, 28.5.2011

-od 9 do 12 ure v Mercator centru Ravne: meritve krvnega sladkorja in tlaka

-od 14 do 17 ure v parku: test hoje

-ob 17 uri v parku - zaključek: zdrava malica in zabava z glasbo

NEDELJA, 29.5.2011

-tradicionalni pohod na Uršljo goro - Koroška v gibanju brez tobaka

-tradicionalni pohod na Šteharski vrh - za zdravje na domači vrh

[Zgibanka Teden srca](#)

Vir: [Koronarni klub Mežiške doline](#)

❖ STROKOVNO SREČANJE OB SVETOVNEM DNEVU BREZ TOBAKA 2011

Inštitut za varovanje zdravja, Zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana in Ministrstvo za zdravje vas vabijo na strokovno srečanje ob Svetovnem dnevu brez tobaka 2011 z vodilno temo Okvirna konvencija Svetovne zdravstvene organizacije, ki bo v ponedeljek, 30. maja 2011, ob 9. uri v predavalnici Zavoda za zdravstveno varstvo Ljubljana, Zaloška 29, Ljubljana.

[Vabilo, program in prijavnica](#)

Vir: [IVZ RS](#)

❖ FESTIVAL NEKAJENJA

Tudi letos Slovenska zveza za tobačno kontrolo in javno zdravje prireja že tradicionalni festival *Festival nekajenja*, ki bo potekal 31. maja 2011 med 10:00 in 16:00 v Europarku Maribor.

Društva so vabljena, da ob stojnicah predstavijo svoje aktivnosti in zdravstveno-vzgojno gradivo.

Za več informacij: misa.lovse@tobak-zveza.si.

❖ HUMANICA 2011 - 2. SEJEM ZA ZDRAVJE TELESA IN DUHA (sobota, 21. maj 2011)

Vabljeni na 2. sejem za zdravje telesa in duha - HUMANICA 2011, ki se bo odvijal v soboto, 21. maja 2011 od 9. do 19. ure v Športni dvorani Leona Štuklja v Novem mestu.

Na številnih stojnicah, delavnicah, odru in predavanjih bodo predstavljeni zdrav način življenja, sprostitvene tehnike, različne telesne vadbe, zdrava prehrana, zdravilstvo, različne oblike samopomoči in številne druge vsebine domačih ponudnikov, ki promovirajo zdrav, naraven in kvalitetnejši način življenja.

Na pestrem sejemskem dogajanju boste lahko slikali svojo auro, si izmerili krvni tlak in sladkor, poskusili vegetarijansko hrano in živila miroljubnega kmetijstva, dobili astrološki izračun, osebno svetovanje prave hrane za vas, analizo imena in osebnosti, preskusili naravno kozmetiko in EFT metodo, jogo smeha, zvočno kopel, zdravljenje z glino, se seznanili z energijskimi terapijami, meditacijo, zdravlilno glino, kristali, vadbo 4 elementov, feldenkrajs metodo, refleksoterapijo in še mnogo drugega. Na odru se bodo med drugim predstavile tudi različne plesne zvrsti, joga in športne točke. Poskrbljeno pa bo tudi za najmlajše v ustvarjalnih in športnih koticah.

Prispevek za sejem je 4,00 €, za dijake, študente, upokojene in invalide pa 3,00 €. Del zbranih sredstev bomo namenili v dobrodelne namene OŠ Dragotina Ketteja za otroke s posebnimi potrebami.

Natančnejši [seznam razstavljalcev](#) in natančnejši [program sejma](#) si oglejte na spletni strani Društva Humanica www.humanica.si

Vir: HUMANICA

❖ 1. KONFERENCA JAVNEGA ZDRAVJA

Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto vabi na 1. regijsko konferenco javnega zdravja z naslovom "Izzivi za javno zdravje v regiji", ki bo potekala 24. maja 2011 v Hotelu Šport na Otočcu. Organizirajo jo skupaj z Ministrstvom za zdravje in Inštitutom za varovanje zdravja. Za brezplačno udeležbo prosijo za vašo prijavo.

 [Vabilo Regijska konferenca JZ](#)
velikost datoteke: 37 kb

 [Prijava - Regijska konferenca JZ](#)
velikost datoteke: 37 kb

Vir: [Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto](#)

❖ IZOBRAŽEVANJE »VARNO S SONCEM«

Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota je izvedel izobraževanje »Varno s soncem«. Izobraževanja se je udeležilo 22 vzgojiteljic in 5 učiteljic, ki smo jim predstavili epidemiološke podatke s področja kožnih obolenj, jih seznanili s konceptom programa, pedagoškimi priporočili ter načinom uvajanja programa v prakso.

Namen nacionalnega programa Varno s soncem, ki ga koordinira Zavod za zdravstveno varstvo Celje v sodelovanju z območnimi Zavodi za zdravstveno varstvo je opozoriti otroke, šolarje in preko njih njihove starše na pomen pravilne zaščite pred sončnimi žarki in jih spodbuditi k izvajanju zaščite. Letos se je v Pomurju za izvajanje programa odločilo 14 vrtcev in 9 osnovnih šol.

Vir: [Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota](#)

❖ SENJE NEVLADNIH ORGANIZACIJ POMURJA 2011

Lokalna razvojna fundacija za Pomurje v okviru projekta Regionalno stičišče nevladnih organizacij Pomurja, v soboto, **21. maja 2011**, z začetkom ob 9.30 uri v soboškem parku na Trubarjevem drevoredu (Murska Sobota) organizira tretje »Senje nevladnih organizacij Pomurja 2011«.

Stojnice na senju so **brezplačno** namenjene nevladnim organizacijam (društvom, zavodom in ustanovam), da lahko predstavijo svoje aktivnosti, projekte, prodajajo lahko svoje izdelke, skratka izkoristijo to izjemno priložnost za lastno promocijo in obenem izmenjajo ideje, se povežejo med sabo itd.

Rezervacija stojnic: matejka@lrf-pomurje.si ali na telefon 02 538 13 54.

Vir: [Regionalno stičišče NVO Pomurja](#)

❖ GLASUJTE ZA NAŠ, SLOVENSKI PROJEKT

Mnogi ne vedo kaj je to atrijska fibrilacija* in kakšno nevarnost predstavlja. »1 Mission 1 Million« je svetovna kampanja, ki bo skušala to stanje izboljšati. 184 projektov iz 36-ih držav celega sveta je sedaj na voljo za ogled in glasovanje. Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije sodeluje s projektom »Catch your rhythm!«. Vsak glas pripomore k izvedbi projekta zato vas prosimo, da glasujete zanj na spletni strani <http://www.heartofstroke.com>. Vabimo vas, da podelite svoj glas in o tem obvestite tudi druge.

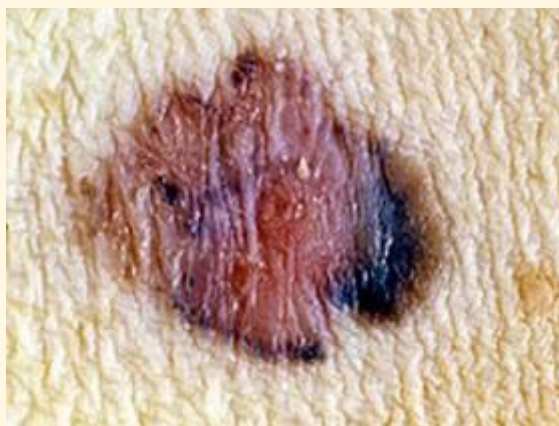
Vir: Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije

❖ 14. MAJ – SLOVENSKI DAN BOJA PROTI MELANOMU

Ob svetovnem dnevu boja proti melanomu, ki letno prizadene okoli 500 Slovencev, dermatologi organizirajo brezplačne preglede. Zgodaj odkrita bolezen je skoraj stodontotno ozdravljiva.

V rizično skupino za obolevnost za melanomom spadajo ljudje, ki se izpostavljajo soncu, in ljudje z zelo svetlo kožo, svetlimi, rdečimi ali svetlo rjavimi lasmi in modrimi, zelenimi ali sivimi očmi. Ti ljudje so pogosto pegasti, zlahka jih opeče sonce, njihova koža pa običajno ne porjavi. Najpogosteje pa za melanomom zbolijo odrasli med 40. in 75. letom starosti.

Najboljša metoda za odkrivanje melanoma je t. i. metoda ABCDE, ki nas opozarja, na katere spremembe znamenj moramo biti pozorni. Posebej moramo biti pozorni, če je kožno znamenje

asimetrično, če ima nepravilen rob z izrastki, če je večbarvno, od svetlo rjave do črne, in je večje od šest milimetrov ter če se pojavijo spremembe v obliki barvi oz. debelini znamenja, pojasnjuje dermatolog Igor Bartenjev.

Najpogostejši vzrok nastanka vseh vrst kožnega raka so ultravijolični žarki. Ponavljajoče se, posebno pa intenzivno izpostavljanje soncu, katerega posledica so sončne opekline, posebno v otroštvu, zvišuje tveganje za razvoj melanoma in nemelanomskih kožnih rakov.

Slovenski dermatologi v okviru projekta dan boja proti melanomu vsako leto organizirajo brezplačne preglede kožnih znamenj. Tudi letos bodo opravili več kot 350 novih pregledov, pri čemer bo sodelovalo 32 dermatologov iz 16 dermatoloških ustanov oz. zasebnih ambulant. Letošnje kapacitete za brezplačne preglede so žal že zapolnjene.

Vir: Dnevnik.si

❖ PRVO BIOLOŠKO ZDRAVILO ZA OSTEOPOROZO

Osteoporozni – to je stanje, ko postanejo kosti luknjičaste, krhke in lomljive – včasih niso posvečali kaj prida pozornosti. Nekako samoumevno se je zdelo, da se mnogi ljudje, predvsem starejše ženske, z leti zgrbijajo. Danes pa je splošno sprejeto dejstvo, da je osteoporozna bolezen, ki zaradi pogostih zlomov ugonablja in onemogoča milijone ljudi, zato jo je treba preprečevati in zdraviti; novo možnost pri tem predstavlja 6-mesečna injekcija.

Znane so statistike, ki navajajo oceno, da ima v svetu težave zaradi osteoporoze več kot 200 milijonov žensk. V Sloveniji ocenjujejo, da ima osteoporozo med 80.000 in 100.000 prebivalcev v starosti nad 65 let. Za osteoporozo po 50. letu zboli vsaka druga ženska in vsak peti moški. Zlomi kot posledica osteoporoze so lahko za posameznika usodni, najbolj nevarni med njimi so zlomi kolka.

Pri tako imenovani navadni osteoporozi ni nujno, da že nastajajo tudi zlomi, vsekakor pa je koristno čim prej zdravljenje. Za to imamo v Sloveniji na voljo že kar nekaj zdravil, ki se razlikujejo tako po načinu delovanja kot tudi po načinu jemanja. Pred kratkim se je temu pridružilo še novo zdravilo, ki predstavlja popolno novost tako glede tega, kako so ga razvili, načina delovanja in jemanja – zadostujeta namreč le dve injekciji na leto. Gre za **prvo tarčno ali biološko zdravilo na področju zdravljenja osteoporoze**, z učinkovino denosumab, ki sicer spada v že znano skupino zaviralcev kostne razgradnje, kjer je že kar nekaj drugih zdravil, predvsem bisfosfonatov.

Kot je med drugim [pojasnil doc. dr. Tomaž Kocjan](#), dr. med., gre za monoklonsko protitelo, ki zelo usmerjeno blokira delovanje molekule, odgovorne za aktivacijo, preživetje in razmnoževanje osteoklastov, to je celic, ki razgrajujejo kost. Po injiciranju zdravila zato zelo hitro, že v 12 urah, pride do močne zavore kostne razgradnje. Raziskave učinkovitosti zdravila (FREEDOM) so dokazale, da učinkovito zmanjša tveganje za zlome vretenc, kolka in ostale nevretenčne zlome, in sicer vsaj v taki meri kot najmočnejši do zdaj znani bisfosfonati.

Tarčno zdravilo prolia je primerno za bolnice s pomenopavzno osteoporozo, še posebej za tiste, pri katerih zdravniki ugotovijo kontraindikacije na bisfosfonate, ki pri njih niso dovolj učinkoviti oziroma sploh ne morejo doseči pričakovanega učinka zdravljenja. Poleg tega pride v poštev pri bolnicah, ki težko prenašajo zdravila za uporabo, predvsem pa je mogoče na ta način zagotoviti redno zdravljenje.

Zdravljenje z **zdravilom prolia/denosumab** je na voljo na recept in stroške zavarovalnice, vendar po veljavnih določilih na voljo le za bolnice, starejše od 70 let – kot prvo zdravilo izbora, in za vse tiste bolnice, ki ne prenašajo dobro bisfosfonatov, kot zdravilo drugega izbora.

Več na [spletni strani Delo.si](#).

❖ 19. MAJ – SVETOVNI DAN HEPATITISA

Hepatitis najpogosteje sprožijo virusi, lahko pa tudi zdravila, alkohol in presnovne bolezni, poroča STA. Poznamo vsaj sedem virusov hepatitisa, najbolj razširjeni pa so hepatitis A, B in C. Proti hepatitisu A in B se lahko zaščitimo s preventivnim cepljenjem, proti drugim tipom virusa pa za zdaj cepivo še ne obstaja, pojasnjujejo na Zavodu za

zdravstveno varstvo Celje.

Virus hepatitisa se prenaša s stikom z okuženo krvjo, s spolnimi odnosi in z matere na otroka med nosečnostjo ali pri porodu. Okužimo se lahko tudi pri tetoviranju, prebadanju ušes in akupunkturi. Visoko tveganje za okužbo je med intravenskiimi uživalci drog, ki uporabljajo skupni pribor.

Po ocenah epidemiologov živi v Sloveniji približno 20.000 kroničnih nosilcev virusa, med njimi je veliko kroničnih jetrnih bolnikov. Kako se bo jetrno vnetje razvijalo in kakšne posledice bo povzročilo, je odvisno od lastnosti virusa, obrambnih sposobnosti organizma in nekaterih zunanjih dejavnikov.

Verjetnost za raka na jetrih pri kronično okuženih z virusom hepatitisa B je desetkrat večja, kot je tveganje za nastanek pljučnega raka pri kadilcih. Akutna okužba pri 90 odstotkih odraslih je večinoma brez posledic.

Pri 10 odstotkih okuženih odraslih, 25 odstotkih okuženih otrok in 80 odstotkih okuženih novorojenčkov pa bolezen preide v kronično obliko, ko virusna okužba traja vsaj šest mesecev. Pokaže se s patološkimi izvidi laboratorijskih preiskav krvi za oceno delovanja jeter in s spremembami jetrnega tkiva. Kronični bolniki lahko v nekaj letih zbolijo za jetrno cirozo oziroma jetrnim rakom.

V Sloveniji je cepljenje proti hepatitisu B od leta 1998 obvezno za otroke ob vstopu v šolo. Poleg teh je obvezno še za osebe, ki so pri svojem delu izpostavljene okužbi s hepatitisom B, za dijake in študente, ki so pri praktičnem pouku izpostavljeni možnosti okužbe, za novorojenčke na okužbo pozitivnih mater ter za nekatere druge rizične skupine, kot so hemofiliki, bolniki s kroničnim jetrnim obolenjem, bolniki z virusom HIV in aidsom ter še nekateri drugi bolniki.

Za učinkovito zaščito s kombiniranim cepivom proti hepatitisu A in B so potrebni trije odmerki v šestih mesecih. Po doslej znanih podatkih traja zaščita več kot 20 let.

Vir: Delo.si

❖ ZA BOLJŠO OBRAVNAVO LJUDI Z REVMATOIDNIM ARTRITISOM

V Sloveniji je okoli 24.000 bolnikov z vnetno revmatično boleznijo in več kot 230.000 oseb z vsemi revmatičnimi boleznimi, med katerimi so tudi otroci. Da je revma bolezen starih ljudi, je že preživet stereotip, saj je dokazano, da revmatična obolenja najbolj prizadenejo ljudi na vrhuncu kariere, ki so včasih zaradi napredovanja bolezni prisiljeni tudi opustiti delo, saj se zmanjšana funkcionalna zmožnost po navadi razvije dve leti po postavitvi diagnoze. Kar polovica ljudi z revmatoidnim artritisom mora delo zapustiti v desetih letih od začetka bolezni, zaradi česar morajo prejemati invalidsko pokojnino, potrebujejo pa tudi dodatno oskrbo. Najpogosteje se pojavi v starosti od 30 do 50 let, ženske pa zbolijo pogosteje kot moški. To je kronična bolezen, ki - če se ne zdravi - v nekaj desetletjih pripelje do invalidnosti.

Zato je finančno breme revmatičnih obolenj visoko. Nekaj let stari podatki govorijo o tem, da je skupni gospodarski vpliv revmatoidnega artritisa v zahodni Evropi ocenjen na okoli 50 milijard evrov na leto, v vzhodni Evropi na okoli štiri milijarde evrov. Povprečni letni strošek na bolnika je ocenjen na 13.500 evrov, lahko pa naraste tudi do 40.000 evrov na leto. Dr. Antonieta Medina z univerze Bocconi v Italiji je v evropskem parlamentu na razpravi o izboljšanju obravnave bolnikov z revmatoidnim artritisom predstavila del raziskave Vision 2020. Tokrat je predstavila samo primer Francije, saj raziskava, v katero je vključenih osem držav EU, še ni končana. A že ta segment potrjuje, da se zgodnejše zdravljenje izplača. Najprej zato, ker omogoča bolniku normalno življenje, pa tudi zato, ker so nadaljnji stroški za družbo bistveno manjši, saj bolnik ostane delovno aktiven. Zaradi revmatoloških bolezni bolniki večinoma niso življenjsko ogroženi, a je takojšnje zdravljenje vendarle nujno. "Bolnikom z vnetjem sklepov (revmatoidni artritis) največkrat lahko uspešno pomagamo, če se zdravljenje začne od dva do štiri tedne po začetku bolezni, nato pa sta potrebna še vsaj dva kontrolna pregleda na mesec dni. Ob takšnem zdravljenju bo

bolnik lahko kmalu normalno delal, ne bo imel zverženih prstov, ne bo mu treba zamenjati kolka ali kolena, manj bo v zdravilišču. Če ta čas zamudimo, bo veliko na bolniškem dopustu, v desetih letih se jih bo polovica morala invalidsko upokojiti, potrebovali bodo operacijo," pojasnjuje prof. dr. Matija Tomšič, predstojnik kliničnega oddelka za revmatologijo v UKC. Tudi v Bruslju je poudaril, da so za bolnike v Sloveniji največji problem nesprejemljive čakalne dobe, saj bolniki na prvi pregled čakajo 13 mesecev. Druge evropske države imajo pet- do sedemkrat več specialistov revmatologije kot Slovenija, kjer jih imamo 20.

Za naj sodobnejše zdravljenje

Predstavnika evropske komisije Marianne van den Berg iz direktorata za zdravje in dr. Gregorij Kogan iz direktorata za raziskave in razvoj sta zagotovila, da skušajo z različnimi spodbudami izboljšati zdajšnje stanje. Kljub temu so predstavniki bolnikov opozarjali, da so razlike med obravnavo bolnikov v posameznih državah velike. Bolniki si želijo tudi s tem, da so zaposleni, sodelovati kot polnopravni člani družbe, o čemer sta govorila James Rickmann iz Danske in Aladar Belec iz Slovenije. O izkušnjah, tudi lastnih, saj za revmatoidnim artritisom boleha že 45 let, je govorila predstavnica Italije Antonella Cellano, ki je poudarila, da je v zdajšnjem času mogoče živeti kvalitetno življenje z revmatoidnim artritisom, saj so na voljo dobra zdravila. Z njo se je strinjala Yolanda Marron iz Španije, ki je tako kot njena italijanska kolegica poudarila pomen dokumenta Revmatoidni artritis: Prednostne naloge za spremembe, ki so ga oblikovali predstavniki 28 društev in združenj bolnikov z revmatskimi obolenji iz skoraj vseh držav članic EU. V dokumentu se zavzemajo za boljše poznavanje ter razumevanje revmatoidnega artritisa, za pravočasno in strokovno diagnosticiranje vseh bolnikov, za enako dostopnost do naj sodobnejšega zdravljenja, za celovito in takojšnjo oskrbo bolnikov in za vrednotenje novih načinov zdravljenja z družbenega in ne le zdravstvenega vidika. Tudi s tem, ko so dokument v obeh državah poslali na naslove poslancev in drugih politikov ter medijem, širijo zavest o prisotnosti revmatoidnega artritisa, sta prepričani predstavniki bolnikov.

Za izmenjavo mnenj in za širjenje zavesti je šlo tudi na tem bruseljskem srečanju, ki ga je podprla družba Roche, čeprav so si predvsem predstavniki bolnikov želeli, da bi bili sklepi srečanja bolj zavezujoči. A kot je povedala gostiteljica, evropska poslanka iz Velike Britanije Marine Yannakoudakis, je tudi moč evropskega parlamenta, žal, omejena.

Minuli teden (10. maja) so tudi v Sloveniji praznovali svetovni dan lupusa, za kar so poskrbeli člani skupine, ki deluje v okviru Društva revmatikov Slovenije. Lupus je kronična avtoimuna bolezen, ki lahko prizadene različne organe v telesu, predvsem kožo, sklepe, krvne celice in ledvice. Bolezen prizadene približno 40 od 100.000 ljudi. Najpogostejše žrtve te bolezni so ženske med 15. in 45. letom starosti, ki jih je kar devetkrat več kot moških. Ime sistemski lupus eritematozus (SLE) izvira iz začetka 20. stoletja. Sistemski pomeni, da so lahko prizadeti številni organi v telesu. Beseda lupus izvira iz latinske besede volk in se nanaša na značilni metuljast izpuščaj na obrazu, ki je zdravnike spominjal na bele lise na obrazu volka. Eritematozus v grščini pomeni rdeč in se nanaša na rdečo barvo kožnega izpuščaja. Natančnega vzroka SLE ne poznamo. Znano je, da je avtoimunska bolezen, pri kateri imunski sistem izgubi sposobnost razločevanja med tujimi in lastnimi celicami. Zaradi napačnega prepoznavanja začne imunski sistem proizvajati protitelesa, ki so usmerjena proti lastnim celicam. Avtoimunski odziv povzroči nastanek vnetja v določenih organih (sklepi, ledvice, koža itn.). Vnetje pomeni, da so prizadeti deli telesa bolj topli, rdeči, otekli in včasih boleči. Če je vnetje prisotno dalj časa kot na primer pri SLE, lahko pride do okvare tkiv in motenega delovanja organov. Zdravljenje bolnikov s SLE je zato usmerjeno predvsem k zmanjševanju vnetja. Domnevajo, da so za napako v imunskem sistemu odgovorni dedni dejavniki skupaj z naključnimi dejavniki iz okolja. Znano je, da SLE lahko sproži hormonsko neravnovesje med puberteto in dejavniki iz okolja, kot so izpostavljenost sončnim žarkom, nekatere virusne okužbe in določena zdravila. Lupus je neozdravljiva bolezen, vendar z zdravljenjem uspešno preprečujejo zaplete ter umirjajo simptome bolezni.

Vir: Dnevnik.si

❖ KLJUČNI PROBLEM KOROŠKEGA ZDRAVSTVA JE POMANJKANJE ZDRAVNIKOV NA PRIMARNI RAVNI

Ključni problem zdravstva na Koroškem je pomanjkanje zdravnikov na primarni zdravstveni ravni, so si bili enotni udeleženci okrogle mize časnika Večer na Ravnah na Koroškem. Razprava pa je pokazala, da udeleženci, med katerimi je bil tudi minister za zdravje Dorjan Marušič, način reševanja problematike različno vidijo.

Direktor Zdravstvenega doma (ZD) Ravne na Koroškem Stanislav Pušnik je glede na izkušnje s pomanjkanjem zdravnikov, neuspešnim štipendiranjem in iskanjem rešitev poudaril, da je treba rešitve najti na sistemski in ne lokalni ravni. Menil je, da je na stanje, ko je danes na Koroškem v zdravstvenih domovih zaposlenih 34 zdravnikov, kar je skoraj polovica manj kot leta 1985, med drugim kriv sistem specializacij.

Podobnega mnenja je bil nekdanji direktor ZD Radlje ob Dravi Andrej Horvat, ki je danes zdravnik koncesionar. Predstavil je dolgoletna prizadevanja s pridobivanjem zdravnikov in menil, da je lokalno okolje naredilo vse, da bi zdravnike ohranilo, a je bilo neuspešno.

Treba bo najti magnet, kako privabiti zdravnike na to območje in kako jih zadržati, je menil minister Marušič, ki, kot je dejal, ima dovolj pozivov, da je potrebna sistemska rešitev, ampak pričakuje konkretne predloge. Enega je povedal sam, saj ministrstvo že letos načrtuje uvedbo t. i. ruralnih ambulant, v okviru katerih bodo za primarno zdravstveno raven namenili dodatne stimulacije. Sicer pa je po ministrovih besedah najboljši ukrep za izboljšanje zdravstvenega stanja na Koroškem izgradnja avtocesta, s čimer so se Korošci povsem strinjali.

Tudi predsednica Zdravniške zbornice Slovenije Gordana Živčec Kalan je menila, da si morajo zdravstveni domovi sami prizadevati za to, da bodo privabili zdravnike v svoje okolje. Navedla je primer mentorskih ambulant, v katere se tudi sama vključuje in ki skozi mentorstvo starejših zdravnikov bodočim mladim zdravnikom vzpostavljajo odnos mladih do dela na primarni zdravstveni ravni.

"Krvna slika koroškega zdravstva je zelo anemična in kliče po interventnih ukrepih," je povzela Živčec Kalanova, ki je dejala, da direktorji bolnišnic in zdravstvenih domov ne delijo enakih težav. To se kaže tudi na Koroškem, saj je ob pomanjkanju zdravnikov na primarni ravni položaj v Splošni bolnišnici Slovenj Gradec veliko boljši.

Direktor bolnišnice Janez Lavre se strinja, da je bolnišnica magnet za mlade zdravnike, meni pa, da se rešitve lahko najdejo. Bolnišnica že sodeluje z zdravstvenimi domovi v svojem okolju in si prizadeva, da bi specializante navdušila za delo na primarni ravni. Lavre meni, da je potrebno mladim bodočim zdravnikom prisluhniti, da lahko izpolniš njihova pričakovanja.

Vir: Dnevnik.si

❖ STROKOVNJAKI IN BOLNIKI V LJUBLJANI O SLADKORNI BOLEZNI IN OKVARI LEDVIC

Diabetološko združenje Slovenije te dni gosti Evropsko študijsko skupino za diabetično nefropatijo. Številni ugledni strokovnjaki z vsega sveta bodo govorili o okvari ledvic pri sladkornih bolnikih. Ti se v vsakdanjem življenju srečujejo z mnogimi praktičnimi težavami, opozarjajo v Zvezi društev ledvičnih bolnikov Slovenije.

Sladkorna bolezen je glavni vzrok kronične ledvične bolezni in posledične ledvične odpovedi v zahodnem svetu in tudi pri nas. Bolniki imajo tako dve resni bolezni - sladkorno bolezen in odpoved ledvic, izpostavljajo v zvezi.

Pri tem se srečujejo z mnogimi praktičnimi težavami; ena najpomembnejših je kaj sploh jesti, saj se diabetična dieta in dieta za dializne bolnike izključujeta. Kot pojasnjujejo v zvezi, lahko tem bolnikom presadijo ledvico. V Sloveniji pa je že nekaj bolnikov, ki so jim sočasno presadili ledvico in trebušno slinavko. Taki bolniki ne potrebujejo več dialize in zdravljenja z inzulinom.

Tema tokratnega srečanja je sicer Sladkorna bolezen, krvni tlak in ledvice. V okviru tega dogodka bodo pri Diabetološkem združenju Slovenije v sodelovanju z Zvezo društev ledvičnih bolnikov Slovenije in Zvezo društev diabetikov Slovenije pripravili tudi okroglo mizo, na kateri bodo svoje izkušnje življenja s sladkorno boleznijo in ledvično odpovedjo predstavili nekateri bolniki. Tematiko bodo strokovno predstavili tudi zdravniki in prehranski strokovnjaki, napovedujejo v zvezi.

Sladkorna bolezen je najbolj razširjena kronična bolezen sodobnega časa in jo mnogi zdravstveni strokovnjaki, tudi Svetovna zdravstvena organizacija, označujejo za epidemijo 21. stoletja. Je neozdravljiva, ob odsotnosti zdravljenja ali prepozni prepoznavi lahko človeku pusti hujše telesne okvare in vodi v smrt. Njeno zdravljenje je drago in traja vse življenje.

V državah EU se število obolelih giblje okoli 55 milijonov oz. 8,5 odstotka odrasle populacije. Po predvidevanjih strokovnjakov se bo število diabetikov po svetu do leta 2030 povzpelo na 438 milijonov, kar je osem odstotkov svetovnega prebivalstva. Število diabetikov se povečuje tudi v Sloveniji. Trenutno naj bi bilo pri nas več kot 150.000 sladkornih bolnikov, kar je skoraj deset odstotkov populacije.

Vir: Dnevnik.si

NOVICE IZ EVROPSKE UNIJE IN SVETA

❖ DIGITALNA AGENDA: PROJEKTNA SKUPINA EU SVETUJE, KAKO SPODBUJATI E-ZDRAVJE TER S TEM POMAGATI BOLNIKOM IN ZDRAVSTVENIM SISTEMOM V EVROPI

v Budimpešti se je 10. maja prvič sestala projektna skupina EU za e-zdravje, ki ji predseduje estonski predsednik Toomas Hendrik Ilves, da bi ocenila vlogo informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) na področju zdravstvenega in socialnega varstva ter predlagala, kako s pomočjo IKT pospešiti inovativnost v zdravstvu v korist bolnikov, zdravstvenih delavcev in zdravstvenega sektorja.

Svetovalno skupino na visoki ravni, ki se je sestala na Madžarskem v okviru tedna e-zdravja, sestavljajo zdravstveni delavci ter predstavniki bolnikov, medicinskega in farmacevtskega sektorja ter sektorja IKT, pravni strokovnjaki in oblikovalci politike. Aplikacije IKT že prispevajo k večji vlogi bolnikov in pomagajo reševati izzive zdravstvenih sistemov v EU, kot so staranje prebivalstva, naraščanje kroničnih bolezni, pomanjkanje zdravstvenih delavcev in proračunske omejitve, saj omogočajo na primer diagnosticiranje in zdravljenje na daljavo ter varno izmenjavo zdravstvene dokumentacije bolnikov.

Možnosti za nadaljnji razvoj e-zdravja v prihodnosti so velike: z njegovo pomočjo bodo lahko zdravstveni delavci več časa namenili bolnikom, bolniki in starejši bodo samostojnejši in neodvisnejši, e-zdravje pa bo omogočalo tudi razvoj novih na modelih temelječih diagnostičnih tehnik. Spodbujanje e-zdravja je ključni cilj evropske digitalne agende (glej [IP/10/581](#), [MEMO/10/199](#) in [MEMO/10/200](#)).

Več na [spletni strani Evropske komisije](#).

❖ JAVNO POSVETOVANJE O IZBOLJŠANJU KAKOVOSTI IN UČINKOVITOSTI ZDRAVSTVA

Evropska komisija je začela javno posvetovanje, s katerim želi zbrati mnenja državljanov in drugih zainteresiranih strani o tem, kako lahko EU pomaga pri izboljšanju kakovosti in učinkovitosti zdravstva z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij (t. i. „e-zdravje“).

Informacijske in komunikacijske tehnologije že zasedajo osrednje mesto pri reševanju številnih izzivov, s katerimi se spopadajo zdravstveni sistemi v EU, vključno s staranjem prebivalstva, porastom kroničnih bolezni, krčenjem proračuna in pomanjkanjem zdravstvenih delavcev, na primer s postavljanjem diagnoz na daljavo, spremljanjem bolnikovega stanja na daljavo in zavarovano izmenjavo kartotek bolnikov med zdravstvenimi delavci.

Vendar ima e-zdravje še veliko možnosti za nadaljnji razvoj. E-zdravje lahko tudi pomembno prispeva k bolj dostojnemu in neodvisnemu življenju posameznikov, predvsem starejših ljudi. Vse več bolnikov proaktivno uporablja tehnologijo za zbiranje informacij o svojih boleznih in celo za njihovo obvladovanje. E-zdravje ne bo nikoli nadomestilo človeškega stika, vendar lahko zdravstvenim delavcem omogoči, da več časa posvetijo neposrednemu stiku z bolniki.

Spletno javno posvetovanje bo potekalo do 25. maja. Odgovori bodo uporabljeni pri pripravi akcijskega načrta e-zdravje 2012–2020, ki ga bo Komisija predložila pred koncem leta 2011.

Vir: CNVOS

❖ POROČILO »THE CRISIS, HOSPITALS AND HEALTHCARE«

HOPE - Evropska zveza bolnišnic in drugih zdravstvenih organizacij je izdala poročilo, ki opisuje direktne in indirektne vplive gospodarske krize na evropske zdravstvene sisteme. Poročilo zajema primerjalne podatke o učinkih finančne krize na bolnišnične in zdravstvene storitve, zdravstvene delavce, bolnike in državljane.

[Poročilo](#)

❖ POROČILO O ZDRAVILIH V SVETU 2011

Svetovna zdravstvena organizacija je izdala tretje poročilo o zdravilih v svetu, ki prinaša nove podatke o 24 ključnih poglavjih v zvezi s proizvodnjo in uživanjem zdravil, inovacijami, reguliranjem in varnostjo.

Več na [spletni strani SZO](#).

❖ NOVINARSKA NAGRADA EVROPSKE UNIJE ZA PRISPEVKE O ZDRAVSTVU

Evropska komisija je objavila natečaj za tretjo novinarsko nagrado Evropske unije za prispevke o zdravstvu. Natečaj je namenjen izboljšanju ozaveščenosti o zdravstvenih vprašanjih. Teme natečaja so povezane s kampanjo „Evropa za bolnike“, ki letos prvič vključuje temo farmacevtskih izdelkov.

Zmagovalci bodo prejeli denarne nagrade v višini 6.000 evrov za prvo, 2.500 evrov za drugo in 1.500 evrov za tretje mesto. Novost v letošnjem letu je posebna nagrada v vrednosti 3.000 evrov, ki bo podeljena za najboljši članek o škodljivih učinkih kajenja ter tobaka in nikotina na zdravje ljudi. V vsaki državi članici bo nacionalna žirija, sestavljena iz novinarjev in strokovnjakov za javno zdravje, pod vodstvom Evropske komisije izbrala po enega nacionalnega finalista. Žirija EU bo nato izmed 27 finalistov izbrala tri zmagovalce na ravni celotne EU in dobitnika posebne nagrade.

Rok za oddajo prispevkov je 24. julij 2011!

Več informacij je na voljo na [spletni strani Evropske komisije](#).

Vir: [Eurodesk](#)

❖ ZDA: ZA POPOLNO UNIČENJE VIRUSA ČRNIH KOZ JE ŠE PREZGODAJ

Iz strahu, da bi smrtonosen virus črnih koz lahko uporabili kot biološko orožje, ga še ne bodo uničili, je danes povedala ameriška ministrica za zdravstvo Kathleen Sibelius. Zaloge virusa, ki jih imata ZDA in Rusija, bodo tako v skladiščih ostale še najmanj pet let, poroča ameriška tiskovna agencija AP. Čez pet let bo namreč Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) ponovno ocenila razmere in presodila, ali bi bilo zaloge smiselno uničiti.

Sibeliusova je ob robu skupščine WHO v Ženevi izjavila, da so ZDA zavezane k postopnemu popolnemu uničenju virusa. Obenem je dejala, da je strah, da bi se virus ponovno pojavil ali da bi ga namenoma uporabili kot biološko orožje še prevelik, da bi tvegali popolno uničenje zalog. V primeru ponovnega pojava virusa med prebivalstvom bi znanstveniki namreč zalogo virusa potrebovali za izdelavo cepiva.

Črne kozice so kot bolezen sicer popolnoma izkoreninili pred tremi desetletji, tako da je trenutno virus ohranjen le v obliki zalog v skladiščih v ZDA in Rusiji.

Vir: [Dnevnik.si](#)

❖ MARUŠIČ NA SKUPŠČINI WHO O OBVLADOVANJA RAKA V SLOVENIJI

Minister za zdravje Dorjan Marušič je na zasedanju generalne skupščine Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) danes predstavil prizadevanja Slovenije za obvladovanje raka in poročal o zasedanju ministrskega odbora WHO za področji zdravja in okolja, ki je potekal 5. maja letos, so sporočili z ministrstva za zdravje.

Skupščina WHO poteka v Ženevi med 16. in 25. majem, ključni temi zasedanja pa sta reforma WHO in problematika kroničnih nenalezljivih bolezni. V današnji splošni razpravi je Marušič poudaril, da kronične bolezni zahtevajo reorganizacijo zdravstvenih sistemov z več poudarka na primarnem zdravstvenem varstvu in na vključevanju drugih resorjev pri njihovem preprečevanju, so zapisali v sporočilu za javnost ministrstva za zdravje.

Izpostavil je nujnost boljšega povezovanja med državami na področju zdravja. Ob tej priložnosti je kot primer dobre prakse predstavil sodelovanje v jugovzhodni regiji, kjer Slovenija že od leta 2002 kot partner in država donor sodeluje v Zdravstveni mreži jugovzhodne Evrope tudi na področju obvladovanja kroničnih bolezni.

Minister je v sklopu razprave o kroničnih boleznih predstavil prizadevanja Slovenije za umestitev obvladovanja raka v okviru Evropske skupnosti in pobudo Evropskega partnerstva za obvladovanje raka, ki jo vodi Slovenija, so sporočili iz ministrstva.

Kot še navajajo, razprave o nenalezljivih kroničnih boleznih sicer potekajo kot priprave na sestanek generalne skupščine OZN o tej problematiki, ki bo potekal septembra letos v New Yorku. Udeležili naj bi se ga predsedniki vlad in držav, na njem pa bodo sprejete pomembne odločitve o zmanjševanju bremena kroničnih bolezni s strani mednarodne skupnosti.

Minister se je sestel tudi z norveško ministrico za zdravje Anne-Grete Stroem-Erichsen. Predstavil ji je možnosti sodelovanja Norveške in Slovenije za črpanje desetih milijonov evrov v okviru Norveškega finančnega mehanizma 2009-2014, ki jih je s podpisom memoranduma prejšnji teden pridobila Slovenija. Sodelovanje vključuje predvsem področja javnega zdravja, zmanjševanje neenakosti v zdravju, zdravje otrok in mladostnikov, so navedli na ministrstvu za zdravje.

Vir: Dnevnik.si

RAZPISI IN MEDNARODNE KONFERENCE

❖ 9. LETNA KONFERENCA ISPTID

ISPTID – International Society for the Prevention of Tobacco Induced Diseases vabi na 9. mednarodno konferenco, ki bo potekala med 21. in 23. septembrom 2011 na Dunaju (Billrothhaus, Frankgasse 8, Dunaj, Avstrija) pod geslom »Od molekul do politik«.

Prijava prispevkov do 10. avgusta 2011: <https://isptid2011vienna.meduniwien.ac.at/index.php/Call-for-Papers/Call-for-Paper>.

[Program konference](#) in [registracija](#) (zgodnja registracija do 31. maja 2011 – 250 €).

❖ KONFERENCA NA VISOKI RAVNI O ZDRAVSTVENIH PROGRAMIH EU: REZULTATI IN PRIHODNJE MOŽNOSTI

Konferenco, ki bo potekala v Bruslju med 6. in 7. septembrom 2011 organizira Generalni direktorat za zdravje in varstvo potrošnikov.

Registracija bo kmalu mogoča preko [spletne strani Evropske komisije](#).

❖ NAGRADA EVROPSKEGA ZDRAVSTVENEGA FORUMA GASTEIN 2011

Z nagrado Evropskega zdravstvenega foruma Gastein se nagrajuje projekte, ki se izvajajo v več evropskih državah in naslavljajo vprašanja neenakosti in neskladja v zdravstvenem statusu, dostopu do zdravstvenih storitev in/ali zagotavljanju zdravljenja v Evropi.

Letos si k sodelovanju na razpisu še posebej prizadevajo spodbuditi mednarodna podjetja, ki med svojimi zaposlenimi v različnih evropskih državah izvajajo projekte promocije zdravja in druge projekte povezane z zdravjem.

Več informacij najdete na spletni strani Evropskega zdravstvenega foruma Gastein (EHFG):
<http://www.ehfg.org/award.html>.

Zmagovalec 5. nagrade Evropskega zdravstvenega foruma bo prejel 10.000 evrov, ki jih bodo podelili na slovesnosti Evropskega zdravstvenega foruma oktobra v Gasteinu.

Rok prijave na razpis: 6. junij 2011.

[Prijavnica](#)

❖ EUREGIO III - Izobraževanja

V obdobju 2007-2013 je Evropska unija za reševanje vprašanja determinant zdravja in za izboljšanje zdravstvene infrastrukture po vsej Evropi zagotovila strukturna sredstva, namenjena direktnemu in indirektnemu vlaganju na področju zdravja. DG SANCO je za izvajanje master class tečajev in delavnic oblikoval projekt EUREGIO III, ki je namenjen promociji modelov dobrih praks na področju vlaganja v zdravje, da bi se tako povečali pozitivni učinki na zdravje in omogočila učinkovita izraba teh sredstev.

Naslednja **delavnica** (delavnica 4) se bo odvijala v **Liverpoolu** v Veliki Britaniji med **14. in 16. junijem 2011** (podrobnosti v priloženih datotekah). Delavnica bo posvečena iskanju načinov za izboljšanje zdravstvene slike prebivalstva in za zmanjšanje zdravstvenih neenakosti preko dveh različnih pristopov. Prvi in drugi dan bodo predstavljena sedanja in prihodnja zdravstvena vprašanja v povezavi s strateškim načrtovanjem zdravstvenega varstva, tretji dan pa bodo predstavljene priložnosti uporabe evropskih sredstev za odpravo zdravstvenih neenakosti pri izvajanju socialne pomoči.

Za dodatne informacije o delavnici se obrnite na Sue Woolf (suewoolf@liv.ac.uk). Dodatne informacije o projektu EUREGIO III pa so na voljo na spletni strani www.euregio3.eu.

❖ SVETOVNI KONGRES O RAKU

Mednarodna zveza za boj proti raku UICC in tokratni gostitelji *Fondation québécoise du cancer, McGill University and Université de Montréal* sporočajo, da bo prihodnji Svetovni kongres o raku potekal med **27. in 30. avgustom 2012** v Palais des Congrès v **Montrealu, Kanadi**. Na spletni strani kongresa je v angleščini in francoščini na razpolago predstavitvena brošura, kjer so podane osnovne informacije o kongresu: destinacija, program, odbori, novosti (npr. UICC-jeva globalna vas) in pomembni datumi, ki si jih morate zabeležiti v vašem koledarju. Brošuro si lahko naložite s spleta s klikom [tukaj](#) ali s spletne strani kongresa worldcancercongress.org.

Kongres 2012 bo ponudil v okviru programa priložnosti za izobraževanje in usposabljanje, vključno z interaktivnimi

sestanki, forumi in delavnicami. Program je sestavljen iz štirih delov, izmed katerih je vsak neposredno povezan z enim ali več ciljev Svetovne deklaracije o raku.

- **1.) Preventiva in zgodnje odkrivanje** (vključno z omejevanjem uporabe tobačnih izdelkov)
- **2.) Oskrba obolelih za rakom in preživetje**
- **3.) Paliativa in nadzorovanje bolečine**
- **4.) Sistemi nadzora raka**

Pomembni datumi:

- **4. november 2011:** začetek spletne registracije in rezervacija namestitve v Montrealu
- **9. januar 2012:** začetek pošiljanja vlog za subvencioniranje potnih stroškov

Za dodatne informacije se lahko obrnete na congress@uicc.org.

❖ EVROPSKI TEDEN BOJA PROTI RAKU

Pod okriljem Evropskega partnerstva za boj proti raku bo letos Zveza evropskih združenj za boj proti raku v okviru Evropskega tedna boja proti raku organizirala:

- **Konferenco o zdravem življenjskem slogu in preventivi rakavih obolenj** - Eden izmed govornikov bo tudi evropski poslanec Alojz Peterle. Konferenca bo potekala **25. maja 2011 v Bruslju**.
- Seminar na temo raziskav s področja preventive rakavih obolenj - **26. maj 2011 v Bruslju**.

Več o konferenci in seminarju si lahko preberete na spletni strani [Zveze evropskih združenj za boj proti raku](#).

Registrirate se preko spletne strani <http://bit.ly/kjEtDo> ali tako, da pošljete svoje ime, ime organizacije, ki jo zastopate in vaš položaj znotraj te organizacije na e-mail EWAC@europeanleague.org.

Vir: Zveza evropskih združenj za boj proti raku

❖ X. ALPE-ADRIA KONFERENCA O ALKOHOLIZMU

Konferenca je organizirana izmenično v Avstriji, Italiji, Sloveniji in Hrvaški. Tokrat jo v Sloveniji organiziramo že četrto. Častno pokroviteljstvo je prevzel predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk.

Kraj in čas konference:

Ptuj, Grand Hotel Primus; 26.-28. maj 2011

Na konferenci bodo sodelovali znanstveniki in strokovnjaki s področja odvisnosti od alkohola in drugih drog iz več kot 10 evropskih držav, kar daleč presega strogi regijski prostor Alpe-Adria. Vsebinska naravnost konference je klinično usmerjena in poudarja multidisciplinarnost v razumevanju in obravnavi bolnikov z odvisnostjo.

Namen konference:

- poudariti pomen interdisciplinarnega pristopa pri obravnavi odvisnosti;
- spodbuda integracije farmakoterapevtskih in psihoterapevtskih pristopov v zdravljenju odvisnosti od alkohola in drugih drog.

Cilji konference:

- predstavitev znanstvenih dosežkov iz raziskav, ki so bile opravljene v srednje- in vzhodno-evropskih državah in poudarjajo sodelovanje različnih disciplin v obravnavi bolezni odvisnosti;
- 'state-of-the-art' izsledki uporabe farmakoterapije in psihoterapije v zdravljenju odvisnosti od alkohola;
- nadaljevanje procesa oblikovanja paradigme zdravljenja odvisnosti v regiji Alpe-Adria.

- Program
- Prijava udeležbe
- Prijava aktivnih prispevkov

- Rezervacija sob v hotelu in bungalovih

[Več o konferenci](#)

Vir: [MOSA](#)

❖ 3. SLOVENSKA KONFERENCA O ODVISNOSTI

Vabimo vas, da se udeležite **3. Slovenske konference o odvisnosti**, ki bo potekala od **9. do 11. junija 2011 v Cankarjevem domu v Ljubljani**. Več informacij ter obrazec za prijavo in registracijo je v [vabilu](#).

Sedem let je od 2. slovenske konference o odvisnosti. V tem času smo v Sloveniji vzpostavili številne nove programe preprečevanja različnih vrst odvisnosti in pomoči ljudem, ki so odvisni. Svoje dosežke smo sicer predstavljali na različnih mednarodnih srečanjih doma in v tujini, a celovitega pregleda naših dosežkov in raziskav še nimamo. Čeprav smo na številnih področjih mednarodno prepoznavni in so nekateri naši programi tudi zgled drugim državam, se sami med seboj premalo poznamo in so ljudje, ki iščejo pomoč, nemalokrat v stiski.

Na konferenci želimo predstaviti vsa področja odvisnosti od alkohola in tobaka ter prepovedanih drog in drugih psihoaktivnih substanc, do nekemičnih odvisnosti kot npr. odvisnosti od iger na srečo, interneta, mobilnih telefonov, odnosov, seksualnosti, hrane, dela in telesnih aktivnosti, steroidov, ...

Vabimo vas, da se nam pridružite, ter tako postanete pomemben udeleženec 3. konference o odvisnosti v Sloveniji. Prosim vas za predstavitev svojega dela, raziskave, študije,... Vse izvajalce programov naprošamo, da nam pošljejo povzetke – kratko informacijo o programih, ki jih bomo objavili v zborniku in na spletnih straneh. Zaželjeno pa je, da pripravijo tudi plakate, ki bi jih razstavili v času kongresa v Cankarjevem domu in bi bili in vpogled javnosti. Zaželjene so tudi razne zloženke ter druge predstavitve tako programov preprečevanja kot obravnave. Seveda pa so vabljeni tudi združenja uporabnikov in skupin za samopomoč ter nevladnih in vladnih izvajalcev programov.

Posebne sklope izobraževanj bomo pripravili za obravnavo ljudi z komorbidnimi duševnimi motnjami, želimo organizirati tudi razpravo o novem prometnem zakonu ter o testiranjih na droge na delovnih mestih.

3. SLOVENSKA KONFERENCA O ZDRAVLJENJU ODVISNOSTI bo omogočila, da se srečamo in družimo vsi, ki delamo na tem področju.

Za dodatna pojasnila se prosim obrnite na oba naslednja elektronska naslova: andrej.kastelic@guest.arnes.si in seea.net@gmail.com.

[SEEA NET - Mreža programov obravnave odvisnosti](#)

Vir: [MOSA](#)

❖ ZDRAVJE – 2011 – OPERATING GRANTS

Znotraj okvira drugega programa ukrepov Skupnosti na področju zdravja, bodo del sredstev namenili tudi za financiranje delovanja NVO in njihovih aktivnosti s področja informiranja in širjenja znanj.

Rok prijave: 27. maj 2011

Trajanje projekta: 1 leto

Vrednost razpisa: 4.000.000,00 EUR za NVO

Zneski in deleži financiranja: do 60%, izjemoma 80% upravičenih stroškov

[Domača stran razpisa](#)

Vir: [Razpisi.info](#)

❖ PRVI EVROPSKI VRH O INFLUENCI

V Bruslju bo 26. maja 2011 potekal prvi evropski vrh o influenci. Čeprav so evropski zdravstveni sistemi med najboljšimi na svetu, pa influenza v Evropi še vedno terja več življenj kot prometne nesreče, kar velja še posebej v primeru starejših in obolelih za kroničnimi boleznimi, kot so astma, diabetes, bolezni srca itd. Kljub vsemu pa influenza sodi med preprečljive bolezni, varovanje rizičnih skupin prebivalstva pa lahko in moramo izboljšati. Vsaki smrti, do katere pride zaradi influence, se lahko izognemo.

Na enodnevnem sestanku bodo predstavljene pobude skupin iz različnih evropskih držav za izboljšanje ozaveščenosti pacientov in varovanja pred influenco.

[Program in druge informacije.](#)

SLOVENSKA ZVEZA ZA TOBAČNO KONTROLO IN JAVNO ZDRAVJE

Kopitarjeva 2 | 2000 Maribor | Slovenija

tel: +386 2 235 55 06 | gsm: +386 51 317 113

nvo.zdravje@tobak-zveza.si | www.nvozdravje.si

Projekt »NVO varujejo naše zdravje« delno financira Evropska unija in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete: »Institucionalna in administrativna usposobljenost«, prednostne usmeritve 5.3.: »Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga«.